

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Codi: 104705

Crèdits: 12

Tipus: FORMACIÓ OBLIGATÒRIA

Assignatura: CONTEXT I DESENVOLUPAMENT

Curs: SEGON

Semestre: ANUAL

Equip docent: : Xavier Arenós, Maria Jimenez, Laia Arqueros

Hores de dedicació: 300 h

Hores lectives: 204 hores

Hores autònomes: 96 hores

DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

Aquesta matèria és de caràcter obligatori i de metodologia teoricopràctica, entenent la teoria i la pràctica com a mètode en el procés de comprensió de l'experiència. L'objectiu general de la matèria és posar l'èmfasi en els diversos processos metodològics de creació i generació d'idees en el marc d'un projecte propi. En les tres assignatures que componen la matèria, es potenciarien els aspectes conceptuals i creatius necessaris per a fer una correcta lectura d'allò que ens embolica amb la finalitat de transformar-ho; s'abordaran temes de procediments metodològics utilitzats tant en l'art com en el disseny; així mateix, s'introduirà a l'estudiant en la relació amb el context social i professional.

Assignatures de la matèria:

PROJECTES: PLANTEJAMENTS I RECURSOS METODOLÒGICS

PROJECTES: DESENVOLUPAMENT I COMUNICACIÓ

PROJECTES: PRESENTACIÓ I DIFUSIÓ PÚBLICA

OBJECTIUS

Reconèixer els passos d'un procés de creació

Utilitzar recursos racionals, emocionals, intuïtius i creatius per a la resolució d'un problema o projecte.

Practicar l'anàlisi crítica del desenvolupament del projecte.

Utilitzar les eines de representació adequades al projecte.

Utilitzar les tecnologies, tècniques i materials adequats.

Desenvolupar els aspectes comunicatius dels objectes i de l'espai.

Considerar l'ecologia i l'economia.

Treballar els valors simbòlics, metafòrics, poètics i comunicatius de la forma i els materials.

Estudiar la relació dels humans amb els objectes i els espais.

Tenir la capacitat d'elaborar dossier i memòries de projectes.

Considerar de manera crítica la cultura material i visual heretada.

CONTINGUTS DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura PROJECTES: DESENVOLUPAMENT I COMUNICACIÓ parteix de la metodologia projectual basada en els mètodes, processos, camins emprats per a arribar a un objectiu. Per tant, el projecte serà l'elaboració gradual del que està per desenvolupar o per fer i que abasta un nombre de decisions que acaben configurant la seva complexitat. Tenir una visió global del projecte ens permet mantenir el control sobre els continguts i, en conseqüència, sobre la comunicació pública d'aquest. Així, l'assignatura posa l'accent en els elements metodològics que comprenen des de la formulació del tema, fins la valoració i crítica de la implementació final.

L'assignatura s'estructura a partir de tres enunciats vinculats a tres disciplines (arts visuals, arts aplicades i disseny) i de tres mètodes de treball. La voluntat pedagògica és mostrar a l'estudiant que l'elecció d'un mètode tindrà molta incidència en el resultat final del projecte. En el futur, aquest saber fer decidirà – en previsió d'uns resultats desitjats- la definició del seu projecte.

CONTINGUTS EN RELACIÓ AMB LES SESSIONS

L'assignatura s'organitza mitjançant tres blocs principals:

-Bloc 1/ Ocupacions temporals de l'espai

En aquest bloc es proposa una aproximació a la creació i disseny d'espais donis d'un treball vivencial. Aquest enfocament vivencial i també analític pretén ampliar els diferents nivells de lectura i treball projectual: analític, sensorial, corporal i intuïtiu.

Es realitzarà un exercici principal, Ocupacions temporals de l'espai, i petites activitats o exercicis complementaris per a reforçar l'aprenentatge del mètode i del treball amb l'espai.

L'exercici principal del Bloc 1 (Espai i Experiència) planteja l'ocupació temporal d'un espai real. Aquesta ocupació o intervenció podrà ser tant de caràcter plàstic (instal·lació, arquitectura efímera, escultura...) com de caràcter performatiu (acció, actuació, performance...) però en tots els casos es treballarà des de l'experiència i en contacte directe amb el lloc: enfocament fenomenològic.

Projectar des de l'experiència, i a partir d'un contacte directe amb el lloc, facilitarà la vivència corporal i emocional de l'espai, ampliant les eines projectuals a diferents nivells de lectura i treball. En aquest sentit es treballaran eines i mètodes propis del Disseny emocional o Disseny d'experiència.

-Bloc 2/ Corporeïtats. Professor:

Corporeïtats és un bloc que té al cos com a principal eina de treball, sigui el propi o el d'uns altres. El cos entès com a matèria, com a mapa psíquic, però també com a cos social que interactua o es relaciona de múltiples formes i maneres amb altres éssers, espais i coses. El projecte es podrà enfocar des de diferents escales (real, micro o macro) i es podrà treballar lliurement amb diverses tècniques plàstiques o visuals.

-Bloc 3/ La construcció d'un relat en les pràctiques artístiques / El decàleg personal. Professor:

La proposta consisteix a abordar la noció de relat des de les pràctiques artístiques. S'analitzaran diverses temptatives perquè l'alumne/a pugui sentir-se inter-pelat i iniciar un projecte a partir dels seus interessos. La formalització del treball respondrà a les decisions preses durant el procés de desenvolupament del projecte.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

En aquest bloc es requereix que l'alumne/a experimenti una tipologia projectual sobre la proposta plantejada; alhora es requereix que sigui capaç de plantejar un posicionament personal (amb diferents mètodes com el de redactar un llistat de condicions, un decàleg a seguir, un petit manifest en l'àmbit de la creació...) que li serveixi com a eina i guia.

L'alumne/a investigarà a partir de casos d'estudi l'interès i la construcció de relat en l'art contemporani. I a partir de qüestionar-se sobre interessos, preocupacions... se centrarà en una temàtica o temàtiques determinades amb les quals iniciar un procés de desenvolupament del projecte. Historia-discurs es pot equiparar a Relat-projecte.

S'identificarà i s'analitzarà la construcció de relat, les decisions conceptuals i formals que construeixen el Relat-projecte. Es contrastarà el "ser relat" amb el "tenir relat".

Es tindran en compte les diferents fases del desenvolupament d'un projecte: Preproducció, Producció, Postproducció, Mediació i Comunicació.

SESSIONS:

L'assignatura es desenvolupa anualment seguint la distribució d'una sessió per setmana i es complementarà amb visites a exposicions, conferències i altres activitats del centre.

Sessió 1: Presentació del curs. Presentació de les metodologies, continguts i propostes de treball. Inici del Bloc 1.

Sessió 2-9: Desenvolupament del Bloc 1.

Sessió 10: Defensa-exposició dels treballs del Bloc 1. Lliura Dossier.

Sessió 11: Comentari de notes.

Sessió 12: Presentació de les metodologies, continguts i propostes de treball. Inici Bloc 2.

Sessió 13-21: Desenvolupament Bloc 2.

Sessió 22: Defensa-exposició dels treballs del Bloc 2. Lliura Dossier.

Sessió 23: Comentari de notes.

Sessió 24: Presentació de les metodologies, continguts i propostes de treball. Inici del Bloc 3.

Sessió 25-31: Desenvolupament Bloc 3.

Sessió 32: Defensa-exposició dels treballs del Bloc 3. Lliura Dossier.

Sessió 33: Comentari i valoració del curs.

Sessió 34: Recuperació.

METODOLOGIA

A partir del 25% d'activitats dirigides, del 25% d'activitats supervisades i del 30% d'activitats autònomes, es presenten diferents metodologies teórico-pràctiques que es desenvolupen en tres aules per les quals passaran de manera consecutiva tots els alumnes. Per a un seguiment ordenat del procés metodològic és necessari una presència activa en cada aula i un bon desenvolupament procesual del projecte. Les propostes es desenvolupen seguint una organització de tres grups que mantenen una ràtio d'aprox. 20 alumnes- Els grups mantenen al llarg del curs diverses posades en comú segons la seva partició disciplinar (arts/dissenys). Cada grup està dirigit per un professor que guia el desenvolupament del projecte segons una metodologia concreta. Cada onze sessions els alumnes canvien de grup, de manera que s'assegura que tots rebin la mateixa formació metodològica i els mateixos aprenentatges.

Les fases de treball en l'assignatura:

- Exposició per part dels professors dels temes a treballar.
- Exposició per part dels professors dels diferents mètodes a aplicar.
- Desenvolupament de les propostes.
- Seguiment individual i per grups dels resultats parcials.
- Presentacions i comentari a l'aula dels resultats parcials de les propostes.
- Presentacions i posada en comú dels resultats finals.
- Elaboració del dossier

ACTIVITATS FORMATIVES

Hores de dedicació: 300h

Hores activitats dirigides: 75h (25%)

Hores activitats supervisades: 75h (25%)

Hores aprenentatge autònom: 96h (32%)

Hores activitats d'avaluació: 54h (18%)

Activitat dirigida:

Presentació i discussió de continguts teòrics, referències i casos d'estudi i / o visites i / o presentacions d'experts.

Metodologia d'aprenentatge: Valoració i discussió crítica col·lectiva i / o exposició de continguts pràctics i debat.

Descripció: A l'inici del curs els professors faran la introducció general, així com el plantejament de cadascuna de les metodologies amb les quals desenvolupa-rem les propostes del curs.

Hi haurà, en el desenvolupament de cada proposta, sessions introductòries a les temàtiques proposades, siguin referencials, teòriques o pràctiques a fi de facilitar la plena integració dels coneixements necessaris per a realitzar-ho.

Activitat supervisada:

Seguiment supervisat pel professorat. Discussió i posada en comú de continguts. Realització d'exercicis a l'aula o taller.

Metodologia d'aprenentatge: Assessorament sobre els processos de formalització del treball propi de l'alumne. Seguiment i tutorització dels processos metodològics i els resultats parcials del treball propi de l'alumne. Presentació pública i discussió crítica col·lectiva.

Descripció: Seguiment personal supervisat (individual i en grup) dels projectes per part dels professors. Es combinaran les sessions de tutoria amb el treball a l'aula i els diversos tallers.

Activitat autònoma:

Cerca de documentació: fonts primàries, bibliografia, casos d'estudi i referents. Lectura de textos. Treball pràctic autònom.

Metodologia d'aprenentatge: Tractament de la informació, i / o lectura comprensiva de textos, i / o lectura comprensiva d'elements formals i matèrics.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Descripció: L'alumnat farà els treballs encarregats amb els recursos proposats i aquells que ells mateixos trobin: Recerca i recopilació d'informació, reflexió, anàlisi, etc. Així mateix realitzarà un dossier recopilatori de tot el procés.

Activitat d'avaluació

Presentacions dels exercicis dels resultats parcials i / o finals.

Metodologia d'aprenentatge: Comentari i revisió, individual o en grup, d'exercicis i resultats parcials o finals.

Descripció: Després de cada projecte es preveu una avaluació i comentari en grup dels resultats obtinguts. No obstant això, durant el desenvolupament del curs, es potenciaran els comentaris crítics i les reflexions sobre el desenvolupament de l'assignatura.

SISTEMA D'AVALUACIÓ

Avaluació contínua: les notes parcials no tindran una traducció aritmètica en la nota final, sent més important la seva capacitat per a traduir el nivell de l'alumne a cada moment concret del procés de treball i aprenentatge. Els resultats finals dels treballs presentats pels alumnes seran, d'aquesta manera, un més dels indicadors que passaran a configurar la nota semestral. Cal fer especial incidència en el fet que l'alumne, a fi de ser avaluat, haurà d'haver presentat tots els treballs en data i forma indicada pels professors, així com haver mantingut una presència contínua, activa a l'aula.

Cada bloc es desenvoluparà durant 11 sessions i s'avaluarà segons aquests percentatges:

SISTEMA D'AVALUACIÓ EN LA MATÈRIA

Avaluació contínua a través del seguiment del procés d'aprenentatge. (40%)

Avaluació contínua a través de les exposicions parcials i la final i / o realització d'exercicis i treballs. (50%)

Avaluació puntual a través de seminaris, debats, visites i / o altres activitats col·lectives. (10%)

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ I CRITERIS D'AVALUACIÓ PARCIALS

50% procés (Valoració del procés de treball continuat i valoració de la coordinació del grup)

25% lliurament final del projecte (Valoració del resultat)

25% presentació pública i dossier (Valoració de la presentació final i els documents dossier)

AVALUACIÓ RECUPERACIÓ.

Condicions per a poder optar a recuperar l'assignatura:

Tenir tots els projectes presentats.

Tenir una nota superior a 4 en totes les propostes.

Assistència a classe superior al 75% de les sessions. A més de computar les faltes d'assistència també ho farà la falta de puntualitat.

RESULTATS D'APRENTATGE

RRAA de Titulació

KT01. Identificar els continguts, llenguatges i perspectives fonamentals per a l'anàlisi de la pràctica cultural contemporània en les seves diverses manifestacions.

ST02. Aplicar les metodologies creatives pròpies de la titulació (que es basen en els elements que les diferents disciplines històriques tenen en comú) als projectes en art i disseny.

ST04. Seleccionar fonts d'informació adequades sobre art i disseny integrant aquesta informació amb capacitat de síntesi, anàlisi d'alternatives i debat crític.

ST06. Comunicar de manera oral, visual i escrita els resultats d'un projecte propi, les seves conclusions i els coneixements i raons últimes que els sustenten d'un mode clar i concís a públics especialitzats o no.

RRAA de Matèria

Coneixements:

KM13 Identificar problemes o situacions quotidianes que es puguin resoldre o millorar des del disseny. per a analitzar-ho i utilitzar-ho com el punt de partida en la realització del projecte creatiu propi (KT04)

KM14 Relacionar les pràctiques d'àmbits creatius diversos (comunicació, moda, arquitectura...) per a vincular-les al procés de treball propi i al seu resultat final. (KT03)

KM16 Interpretar contextos socioculturals concrets com a criteri de cerca documental per al projecte propi (KT05)

Habilitats:

SM13 Integrar al projecte propi les dimensions social, econòmica i mediambiental (ST01) SM14 Aplicar diferents recursos i registres comunicatius al projecte propi segons els criteris d'adequació al contingut i al context. (ST05)

Competències:

CM12 Crear una adequada instal·lació, comunicació i difusió del projecte realitzat (CT05)

CM13 Integrar autocrítica i autonomia en la presa de decisions al llarg de les diferents fases del projecte creatiu propi (CT03)

CM14 Desenvolupar projectes creatius en equip de manera coordinada i eficient (CT02)

RRAA d' Assignatura

KA1 Identificar els continguts i elements que són comuns i específics en els diferents llenguatges creatius.

SA1 Identificar i utilitzar de manera coherent i experimental els mitjans d'expressió i de representació bidimensional i tridimensionals en el treball propi.

CA1 Aplicar una metodologia de treball pròpia.

BIBLIOGRAFIA

-GENERAL

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

AAVV. *Arte desde 1900*. Madrid: Akal, 2006
AA.VV. *ACIDC. Contemporary Art/Contemporary Design*. JRP/ Ringier, 2009.
FOSTER, HAL. *Diseño y Delito*. Madrid: Akal, 2005.
AICHER, OTL. *El mundo como proyecto*. Barcelona: Gustavo Gili, 1994.
BAYLEY, STEPHEN I CONRAN, TERENCE. *Diseño, inteligencia hecha materia*. Barcelona: Blume, 2008.
LIDWELL, WILLIAM, HOLDEN, KRISTINA I BUTLER, JILL. *Principios universales de diseño*. Barcelona: Blume, 2011.
SUDJIC, DEYAN. *El lenguaje de las cosas*. Madrid: Turner, 2009.
RAWSTHORN, ALICE. *El diseño como actitud*. Barcelona: Gustavo Gili, 2021

-ESPECÍFICA

Ocupacions temporals de l'espai:

AMAT, FEDERIC. *Zoòtrop*. Barcelona: Fundació Catalunya La Pedrera, 2017.
DE KLERK, EVA. *Make your city*. Amsterdam: Trancity-Valiz, 2018.
ITO, TOYO. *Escritos*. Murcia: Colegio Oficial de Aparejadores y Arquitectos Técnicos de Murcia, 2000.
LE CORBUSIER. *Una pequeña casa*. Buenos Aires: Infinito, 2006.
PEREC, GEORGES. *Especies de espacios*. Mataró: Montesinos, 2003.
ZUMTHOR, PETER. *Atmósferas*. Barcelona: Gustavo Gili, 2006.

Filmografia

Marina Abramovic: *The Artist is Present*. Direcció: Matthew Akers. EUA, 2012.
Le Corbusier. *Le cabanon*. Direcció: Rax Rinnekangas. Finlàndia, 2010.
El hombre de la lado. Mariano Cohn y Gastón Duprat. Argentina, 2009.
Los Blandings ya tienen casa. H.C. Potter. USA, 1948.

Corporeïtats:

AHMED, Sara. *Fenomenología Queer*. Barcelona: Bellaterra, 2019
BRAIDOTTI, ROSI. *Lo posthumano*. Barcelona: Gedisa, 2015
BUTLER, Judith; MALABOU, Catherine. *Sé mi cuerpo*. México: Paradiso editores, 2021.
ESPÓSITO, Roberto. *Personas, cosas, cuerpos*. Madrid: Trotta, 2017.
GETSY, David J. (Edit.). *Documents of Contemporary Art: Queer*. London: Whitechapel Gallery and MIT Press, 2016.
O'Reilly, Sally. *The Body in Contemporary Art*. New York: Thames and Hudson, 2009
SPIVAK, GAYATRI. *¿Pueden hablar los subalternos?* Barcelona: Macba, 2009.
VV.AA. *El arte y el cuerpo*. London: Phaidon, 2016.
VV.AA. *Queer*. London: Whitechapel. Documents of Contemporary Art, 2016

La construcció d'un relat en les pràctiques artístiques / El decàleg personal:

GOLDSMITH, KENNETH (Ed). *Andy Warhol. Entrevistas*. Barcelona: Blackie Books 2010
WRIGHT, STEPHEN. *Toward a Lexicon of Usership*. Museum of Arte Útil.
ORTEGA, ANTONIO. *La lección de Johanna van Gogh*. Barcelona: Como Ed, 2021
THORNTON, SARAH. *33 artistas en 3 actos*. Barcelona: Edhasa, 2015
CALLE, SOPHIE. *Relatos (catàleg)*. Barcelona: Fundació "La Caixa", 1997
HERBERT, MARTIN. (2016), *Tell them I said no*. Berlin: Sternberg Press, 2016
MANEN, MARTÍ. *Salir de la exposición (si es que alguna vez habíamos entrado)*. Bilbao: Consoni, 2012.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.